

PRAWO KARNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2023

Stan prawny na 20 października 2023 roku

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks karny wykonawczy

Kodeks wykroczeń

Kodeks postępowania w sprawach
o wykroczenia

Kodeks karny skarbowy

Opłaty w sprawach karnych

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych
za czyny zabronione pod groźbą kary

Przeciwdziałanie narkomanii

PRAWO KARNE ZBIÓR PRZEPISÓW

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

2023

Stan prawny na 20 października 2023 roku

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks karny wykonawczy

Kodeks wykroczeń

Kodeks postępowania w sprawach
o wykroczenia

Kodeks karny skarbowy

Opłaty w sprawach karnych

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych
za czyny zabronione pod groźbą kary

Przeciwdziałanie narkomanii

Stan prawny na 20 października 2023 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Katarzyna Gierłowska

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8358-256-6
67. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przykopia 33
tel. +48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNA ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS KARNY:

- 13 maja 2023 r.** – ustawa z 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 818)
- 18 maja 2023 r.** – ustawa z 6 października 2022 r. o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (Dz.U. poz. 2339)
- 20 maja 2023 r.** – ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 852)
- 14 lipca 2023 r.** – ustawa z 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. poz. 1234)
- 15 sierpnia 2023 r.** – ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289 ze zm.)
- 23 września 2023 r., 1 października 2023 r.** – ustawa z 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1834)
- 1 października 2023 r., 14 marca 2024 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)
- 1 lipca 2024 r.** – ustawa z 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry (Dz.U. poz. 1963)

PRZEPISY WPROWADZAJĄCE KODEKS KARNY:

- 1 października 2023 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO:

- 22 czerwca 2023 r.** – ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 535)
- 15 sierpnia 2023 r., 15 lutego 2024 r.** – ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289 ze zm.)
- 28 września 2023 r., 14 marca 2024 r.** – ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1860)
- 1 października 2023 r., 14 marca 2024 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)
- 15 lutego 2024 r.** – ustawa z 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 818)
- 15 lutego 2024 r.** – ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606)
- 1 października 2028 r., 1 października 2029 r.** – ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 285 ze zm.)

UWZGLĘDNA ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS KARNY WYKONAWCZY:

- 1 października 2023 r., 1 stycznia 2026 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)
- 15 lutego 2024 r.** – ustawa z 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 818)
- 15 lutego 2024 r.** – ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606)
- 14 marca 2024 r.** – ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1860)

KODEKS WYKROCZEŃ:

- 12 maja 2023 r.** – ustawa z 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych (Dz.U. poz. 803)
- 22 czerwca 2023 r.** – ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 535)
- 7 sierpnia 2023 r.** – ustawa z 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. poz. 1234)
- 15 sierpnia 2023 r.** – ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289 ze zm.)
- 1 października 2023 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)
- 3 października 2023 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 4 września 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks wykroczeń (Dz.U. poz. 2119)
- 18 kwietnia 2026 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634)

KODEKS POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O WYKROCZENIA:

- 7 października 2023 r.** – ustawa z 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry (Dz.U. poz. 1963)
- 1 października 2029 r.** – ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 285 ze zm.)

KODEKS KARNY SKARBOWY:

- 6 kwietnia 2023 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 10 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. poz. 654)
- 13 maja 2023 r.** – ustawa z 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 818)
- 1 października 2023 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)

UWZGLĘDNIĄ ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

OPŁATY W SPRAWACH KARNYCH:

1 października 2023 r. – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)

WSPIERANIE I RESOCJALIZACJA NIELETNICH:

15 sierpnia 2023 r., 15 lutego 2024 r. – ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 289 ze zm.)

1 października 2023 r., 14 marca 2024 r. – ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1860)

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PODMIOTÓW ZBIOROWYCH ZA CZYNY ZABRONIONE POD GROŻBĄ KARY:

6 kwietnia 2023 r. – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 10 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. poz. 659)

1 października 2023 r. – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII:

20 września 2023 r. – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 17 sierpnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. poz. 1939)

1 października 2023 r. – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)

Spis treści

KODEKS KARNY

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny	27
CZĘŚĆ OGÓLNA	27
Rozdział I. Zasady odpowiedzialności karnej	27
Rozdział II. Formy popełnienia przestępstwa	31
Rozdział III. Wyłączenie odpowiedzialności karnej	33
Rozdział IV. Kary	35
Rozdział V. Środki karne	38
Rozdział Va. Przepadek i środki kompensacyjne	45
Rozdział VI. Zasady wymiaru kary i środków karnych	50
Rozdział VII. Powrót do przestępstwa	56
Rozdział VIII. Środki związane z poddaniem sprawcy próbie	58
Rozdział IX. Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych	65
Rozdział X. Środki zabezpieczające	68
Rozdział XI. Przedawnienie	71
Rozdział XII. Zatarcie skazania	73
Rozdział XIII. Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione za granicą	74
Rozdział XIV. Objasnienie wyrażeń ustawowych	77
Rozdział XV. Stosunek do ustaw szczególnych	81
CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA	82
Rozdział XVI. Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne	82
Rozdział XVII. Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej	87
Rozdział XVIII. Przestępstwa przeciwko obronności	91
Rozdział XIX. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	93
Rozdział XX. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu	99
Rozdział XXI. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	102
Rozdział XXII. Przestępstwa przeciwko środowisku	106

Rozdział XXIII. Przepisy przeciwko wolności	109
Rozdział XXIV. Przepisy przeciwko wolności sumienia i wyznania	112
Rozdział XXV. Przepisy przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	113
Rozdział XXVI. Przepisy przeciwko rodzinie i opiece	117
Rozdział XXVII. Przepisy przeciwko czci i nietykalności cielesnej	119
Rozdział XXVIII. Przepisy przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową	121
Rozdział XXIX. Przepisy przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	122
Rozdział XXX. Przepisy przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	129
Rozdział XXXI. Przepisy przeciwko wyborom i referendum	135
Rozdział XXXII. Przepisy przeciwko porządkowi publicznemu	136
Rozdział XXXIII. Przepisy przeciwko ochronie informacji	141
Rozdział XXXIV. Przepisy przeciwko wiarygodności dokumentów	144
Rozdział XXXV. Przepisy przeciwko mieniu	147
Rozdział XXXVI. Przepisy przeciwko obrotowi gospodarczemu i interesom majątkowym w obrocie cywilnoprawnym	153
Rozdział XXXVII. Przepisy przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	160
CZĘŚĆ WOJSKOWA	162
Rozdział XXXVIII. Przepisy ogólne dotyczące żołnierzy	162
Rozdział XXXIX. Przepisy przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej	166
Rozdział XL. Przepisy przeciwko zasadom dyscypliny wojskowej	167
Rozdział XLI. Przepisy przeciwko zasadom postępowania z podwładnymi	169
Rozdział XLII. Przepisy przeciwko zasadom obchodzenia się z uzbrojeniem i uzbrojonym sprzętem wojskowym	170
Rozdział XLIII. Przepisy przeciwko zasadom pełnienia służby	170
Rozdział XLIV. Przepisy przeciwko mieniu wojskowemu	171
 Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks karny	173
Rozdział I. Przepisy ogólne	173
Rozdział II. Przepisy karne	188

Rozdział III. Zmiany w przepisach obowiązujących	188
Rozdział IV. Przepisy przejściowe i końcowe	189
Skorowidz	191

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego	227
Dział I. Przepisy wstępne	228
Dział II. Sąd	235
Rozdział 1. Właściwość i skład sądu	235
Rozdział 2. Wyłączenie sędziego	239
Dział III. Strony, obrońcy, pełnomocnicy, przedstawiciel społeczny, podmiot zobowiązany, właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem	241
Rozdział 3. Oskarżyciel publiczny	241
Rozdział 4. Pokrzywdzony	242
Rozdział 5. Oskarżyciel posiłkowy	245
Rozdział 6. Oskarżyciel prywatny	248
Rozdział 7. (<i>uchylony</i>)	249
Rozdział 8. Oskarżony	249
Rozdział 9. Obrońcy i pełnomocnicy	254
Rozdział 10. Przedstawiciel społeczny	256
Rozdział 10a. Podmiot zobowiązany	257
Rozdział 10b. Właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem	258
Dział IV. Czynności procesowe	258
Rozdział 11. Orzeczenia, zarządzenia i polecenia	258
Rozdział 12. Narada i głosowanie	264
Rozdział 13. Porządek czynności procesowych	266
Rozdział 14. Terminy	269
Rozdział 15. Doręczenia	271
Rozdział 16. Protokoły	278
Rozdział 17. Przeglądanie akt i sporządzanie odpisów	284
Rozdział 18. Odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt	286
Dział V. Dowody	287
Rozdział 19. Przepisy ogólne	287
Rozdział 20. Wyjaśnienia oskarżonego	291
Rozdział 21. Świadkowie	291

Rozdział 22. Biegli, tłumacze, specjaliści	301
Rozdział 23. Ogłędziny. Otwarcie zwłok. Eksperyment procesowy	306
Rozdział 24. Wywiad środowiskowy i badanie osoby oskarżonego	307
Rozdział 25. Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie	310
Rozdział 26. Kontrola i utrwalanie rozmów	317
Dział VI. Środki przymusu	321
Rozdział 27. Zatrzymanie	321
Rozdział 28. Środki zapobiegawcze	324
Rozdział 29. Poszukiwanie oskarżonego i list gończy	338
Rozdział 30. List żelazny	340
Rozdział 31. Kary porządkowe	341
Rozdział 32. Zabezpieczenie majątkowe	343
Dział VII. Postępowanie przygotowawcze	347
Rozdział 33. Przepisy ogólne	347
Rozdział 34. Wszczęcie śledztwa	351
Rozdział 35. Przebieg śledztwa	354
Rozdział 36. Zamknięcie śledztwa	358
Rozdział 36a. Dochodzenie	359
Rozdział 37. Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym	362
Rozdział 38. Czynności sądowe w postępowaniu przygotowawczym	363
Rozdział 39. Akt oskarżenia	364
Dział VIII. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	368
Rozdział 40. Wstępna kontrola oskarżenia	368
Rozdział 41. Przygotowanie do rozprawy głównej	375
Rozdział 42. Jawność rozprawy głównej	379
Rozdział 43. Przepisy ogólne o rozprawie głównej	381
Rozdział 44. Rozpoczęcie rozprawy głównej	386
Rozdział 45. Przewód sądowy	387
Rozdział 46. Głosy końcowe	395
Rozdział 47. Wyrokowanie	396
Dział IX. Postępowanie odwoławcze	401
Rozdział 48. Przepisy ogólne	401
Rozdział 49. Apelacja	407
Rozdział 50. Zażalenie i sprzeciw	411
Dział X. Postępowania szczególne	413
Rozdział 51. (<i>uchylony</i>)	413
Rozdział 52. Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego	413
Rozdział 53. Postępowanie nakazowe	416
Rozdział 54. (<i>uchylony</i>)	418
Rozdział 54a. Postępowanie przyspieszone	418

Dział XI. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	424
Rozdział 55. Kasacja	424
Rozdział 55a. Skarga na wyrok sądu odwoławczego	429
Rozdział 56. Wznowienie postępowania	430
Dział XII. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia	433
Rozdział 57. Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego	433
Rozdział 58. Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie	434
Rozdział 59. Ułaskawienie	436
Rozdział 60. Orzekanie kary łącznej	438
Dział XIII. Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych	440
Rozdział 61. Immunitety osób należących do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych	440
Rozdział 62. Pomoc prawna i doręczenia w sprawach karnych.....	442
Rozdział 62a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie postanowienia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	447
Rozdział 62b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	449
Rozdział 62c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	453
Rozdział 62d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	457
Rozdział 63. Przejęcie i przekazanie ścigania karnego	465
Rozdział 64. Wystąpienie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów.....	468
Rozdział 65. Wydanie oraz przewóz osób ściganych albo skazanych lub wydanie przedmiotów na wniosek państw obcych	470
Rozdział 65a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	473
Rozdział 65b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	477
Rozdział 65c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie środka zapobiegawczego	487

Rozdział 65d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia wydanego w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania	489
Rozdział 66. Przejęcie i przekazanie orzeczeń do wykonania	493
Rozdział 66a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia dotyczącego grzywny, nawiązki, świadczenia pieniężnego lub orzeczenia zasądzonego od sprawcy koszty procesu	497
Rozdział 66b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym	499
Rozdział 66c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przypadku	503
Rozdział 66d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przypadku	506
Rozdział 66e. Współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym	510
Rozdział 66f. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności	513
Rozdział 66g. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności	517
Rozdział 66h. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, karę ograniczenia wolności, samoistnie orzeczony środek karny, a także orzeczenia o warunkowym zwolnieniu oraz warunkowym umorzeniu postępowania karnego	522
Rozdział 66i. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia karnego związanego z poddaniem sprawcy próbie	525
Rozdział 66j. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	529
Rozdział 66k. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	531
Rozdział 67. Przepisy końcowe	534
Dział XIV. Koszty procesu.....	536
Rozdział 68. Przepisy ogólne	536
Rozdział 69. Zwolnienie od kosztów sądowych	542
Rozdział 70. Zasądzenie kosztów procesu	543
Rozdział 71. (<i>uchylony</i>)	547
Dział XV. Postępowanie karne w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.....	547
Rozdział 72. Przepisy ogólne	547

Rozdział 73. Środki przymusu i postępowanie przygotowawcze	552
Rozdział 74. Postępowanie przed sądem	553
Rozdział 75. (<i>uchylony</i>)	554

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego	555
Skorowidz	561

KODEKS KARNY WYKONAWCZY

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy	613
CZĘŚĆ OGÓLNA	613
Rozdział I. Zakres obowiązywania	613
Rozdział II. Organy postępowania wykonawczego	613
Rozdział III. Skazany	614
Rozdział IV. Postępowanie wykonawcze	618
Oddział 1. Wykonywanie orzeczeń	618
Oddział 2. Postępowanie przed sądem	627
Oddział 3. Postępowanie egzekucyjne	629
Rozdział V. Nadzór penitencjarny	632
Rozdział VI. Zatarcie skazania	634
Rozdział VII. Uczestnictwo społeczeństwa w wykonywaniu orzeczeń, pomoc w społecznej readaptacji skazanych oraz Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	634
Rozdział VIIa. System dozoru elektronicznego	640
Oddział 1. Przepisy ogólne	640
Oddział 2. Rozpoczęcie dozoru elektronicznego	644
Oddział 2a. Warunki i tryb orzekania o udzieleniu skazanemu zezwoleń na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	648
Oddział 3. Obowiązki i prawa skazanego	654
Oddział 4. Czynności podmiotów wykonujących dozór elektroniczny	659
Oddział 5. Zakończenie dozoru elektronicznego	662
CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA	664
Rozdział VIII. Grzywna	664
Rozdział IX. Kara ograniczenia wolności	668

Rozdział X. Kara pozbawienia wolności	674
Oddział 1. Cele wykonywania kary	674
Oddział 2. Zakłady karne.....	675
Oddział 3. Wykonywanie kary i jej indywidualizacja	680
Oddział 4. Prawa i obowiązki skazanego	697
Oddział 5. Zatrudnienie	716
Oddział 6. Nauczanie	723
Oddział 7. Działalność kulturalno-oświatowa, społeczna, kultura fizyczna i zajęcia sportowe.....	724
Oddział 8. Nagrody i ulgi	725
Oddział 9. Kary dyscyplinarne.....	729
Oddział 10. Odroczenie i przerwa wykonania kary pozbawienia wolności	732
Oddział 11. Warunkowe przedterminowe zwolnienie	736
Oddział 12. Zwalnianie skazanych z zakładów karnych i warunki udzielania im pomocy.....	739
Oddział 13. Informowanie o opuszczeniu przez skazanego zakładu karnego	742
Rozdział XI. Prawa i obowiązki kuratora sądowego, wykonywanie dozoru, warunkowego umorzenia postępowania i warunkowego zawieszenia wykonania kary	743
Oddział 1. Prawa i obowiązki kuratora sądowego oraz dozór	743
Oddział 2. Warunkowe umorzenie postępowania karnego	752
Oddział 3. Warunkowe zawieszenie wykonania kary.....	752
Rozdział XII. Środki karne, środki kompensacyjne i przepadek.....	753
Oddział 1. Pozbawienie praw publicznych	753
Oddział 2. Zakazy, nakazy i obowiązki	753
Oddział 3. Przepadek	757
Oddział 4. Naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka i świadczenie pieniężne.....	762
Oddział 5. Podanie wyroku do publicznej wiadomości	762
Rozdział XIII. Środki zabezpieczające.....	763
Rozdział XIV. Należności sądowe	770
Rozdział XV. Tymczasowe aresztowanie	771
Rozdział XVa. Umieszczanie tymczasowo aresztowanych i skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w wydzielonych pomieszczeniach lub pomieszczeniach dla osób zatrzymanych.....	790
Rozdział XVb. Kontrola skazanych, tymczasowo aresztowanych, miejsc i przedmiotów	792

CZĘŚĆ WOJSKOWA	798
Rozdział XVI. Przepisy ogólne	798
Rozdział XVII. Kara ograniczenia wolności	799
Rozdział XVIII. Kara pozbawienia wolności i kara aresztu wojskowego	800
Rozdział XIX. Środki karne	801
Rozdział XX. Tymczasowe aresztowanie	802
CZĘŚĆ KOŃCOWA	802
Rozdział XXI. Objasnienie wyrażeń ustawowych	802
Rozdział XXII. Przepisy przejściowe i końcowe	805
Skorowidz	811

KODEKS WYKROCZEŃ

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń	833
CZĘŚĆ OGÓLNA	833
Rozdział I. Zasady odpowiedzialności	833
Rozdział II. Kary, środki karne i zasady ich wymiaru	838
Rozdział III. Zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego	843
Rozdział IV. Warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu	844
Rozdział V. Przedawnienie orzekania, wykonania kary oraz zatarcie ukarania	845
Rozdział VI. Wyjaśnienie wyrażeń ustawowych	845
Rozdział VII. Stosunek do ustaw szczególnych	846
CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA	847
Rozdział VIII. Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	847
Rozdział IX. Wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	853
Rozdział X. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	856
Rozdział XI. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	861
Rozdział XII. Wykroczenia przeciwko osobie	870
Rozdział XIII. Wykroczenia przeciwko zdrowiu	871
Rozdział XIV. Wykroczenia przeciwko mieniu	874
Rozdział XV. Wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	877
Rozdział XVI. Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	882
Rozdział XVII. Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	883

Rozdział XVIII. Wykroczenia przeciwko obowiązkowi ewidencji	884
Rozdział XIX. Szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	884

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Przepisy wprowadzające

Kodeks wykroczeń	889
Rozdział I. Przepisy ogólne	889
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	890
Rozdział III. Przepisy przejściowe i końcowe	893
Skorowidz	897

KODEKS POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O WYKROCZENIA

Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania

w sprawach o wykroczenia	907
Dział I. Zasady ogólne	907
Dział II. Sąd	910
Rozdział 1. Właściwość i skład sądu	910
Rozdział 2. Wyłączenie sędziego	912
Dział III. Strony, obrońcy i pełnomocnicy	912
Rozdział 3. Oskarżyciel publiczny	912
Rozdział 4. Obwiniony i jego obrońca	914
Rozdział 5. Pokrzywdzony, oskarżyciel posiłkowy i pełnomocnicy	915
Dział IV. Czynności procesowe	917
Dział V. Dowody	922
Rozdział 6. Przepisy ogólne	922
Rozdział 7. Przeprowadzanie poszczególnych dowodów. Przeszukanie	923
Dział VI. Środki przymusu	925
Rozdział 8. Zatrzymanie	925
Rozdział 9. Zabezpieczenie i zajęcie przedmiotów	926
Rozdział 10. Kary porządkowe i pozostałe środki przymusu	927
Dział VII. Czynności wyjaśniające	929
Dział VIII. Postępowanie zwyczajne	931
Rozdział 11. Wszczęcie postępowania. Orzekanie przed rozprawą	931
Rozdział 12. Przygotowanie do rozprawy	935
Rozdział 13. Rozprawa	937
Rozdział 14. Postępowanie w sprawach osób podlegających orzecznictwu sądów wojskowych	942

Dział IX. Postępowania szczególne	944
Rozdział 15. Postępowanie przyspieszone	944
Rozdział 16. Postępowanie nakazowe	947
Rozdział 17. Postępowanie mandatowe	947
Dział X. Środki odwoławcze	956
Dział XI. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	958
Rozdział 18. Kasacja	958
Rozdział 19. Wznowienie postępowania	959
Dział XII. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia	959
Rozdział 20. Odszkodowanie za niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie	959
Dział XIIa. Postępowanie w sprawach ze stosunków międzynarodowych	961
Rozdział 20a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie postanowienia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia oraz wykonanie orzeczenia sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	961
Rozdział 20b. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie grzywny, środków karnych w postaci nawiązki lub obowiązku naprawienia szkody lub też orzeczenia zasądzającego koszty postępowania oraz wykonanie orzeczenia sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej o karach o charakterze pieniężnym	961
Rozdział 20c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie dowodu na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego oraz wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego wydanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej	962
Dział XIII. Koszty postępowania	962
Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	965
Rozdział 1. Przepisy ogólne	965
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących	967
Rozdział 3. Przepisy przejściowe i końcowe	970
Skorowidz	973

KODEKS KARNY SKARBOWY

Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy	983
Tytuł I. Przepisy wstępne	983
Dział I. Część ogólna	983
Rozdział 1. Przepisy wstępne	983
Rozdział 2. Zaniechanie ukarania sprawcy	989
Rozdział 3. Przepisy wstępne	992
Rozdział 4. Wykroczenia skarbowe	1005
Rozdział 5. Objaśnienie wyrażen ustawowych	1007
Dział II. Część szczególna	1014
Rozdział 6. Przepisy wstępne i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom podatkowym i rozliczeniom z tytułu dotacji lub subwencji	1014
Rozdział 7. Przepisy wstępne i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom celnym oraz zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami	1035
Rozdział 8. Przepisy wstępne i wykroczenia skarbowe przeciwko obrotowi dewizowemu	1039
Rozdział 9. Przepisy wstępne i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych	1043
Rozdział 10. (<i>uchylony</i>)	1045
Tytuł II. Postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe	1046
Dział I. Przepisy wstępne	1046
Rozdział 11. Przepisy ogólne	1046
Rozdział 12. Strony i ich procesowi przedstawiciele	1050
Rozdział 13. Zatrzymanie rzeczy. Zabezpieczenie majątkowe	1054
Rozdział 14. Właściwość organów postępowania przygotowawczego	1056
Dział II. Pociągnięcie do odpowiedzialności za zgodą sprawcy	1058
Rozdział 15. Postępowanie mandatowe	1058
Rozdział 16. Zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności	1061
Oddział 1. Przebieg negocjacji	1061
Oddział 2. Zezwolenie	1064
Dział III. Postępowanie przygotowawcze	1065
Dział IV. Postępowanie przed sądem	1069
Rozdział 17. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	1069
Rozdział 18. Postępowanie odwoławcze i nadzwyczajne środki zaskarżenia	1072

Dział V. Postępowanie nakazowe	1073
Dział VI. Postępowanie w stosunku do nieobecnych	1073
Rozdział 19. Przesłanki	1073
Rozdział 20. Przebieg postępowania	1074
Tytuł III. Postępowanie wykonawcze w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe	1075
Dział I. Część ogólna	1075
Rozdział 21. Zakres obowiązywania	1075
Rozdział 22. Postępowanie	1075
Dział II. Część szczególna	1077
Rozdział 23. Wykonywanie kar	1077
Rozdział 24. Wykonywanie środków karnych	1079
Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny skarbowy	1081
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1081
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących	1082
Rozdział 3. Przepisy przejściowe i końcowe	1085
Skorowidz	1089

OPŁATY W SPRAWACH KARNYCH WSPIERANIE I RESOCJALIZACJA NIELETNICH

Ustawa z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych	1103
Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich	1109
Dział I. Przepisy ogólne	1109
Dział II. Środki przeciwdziałania demoralizacji nieletnich i dopuszczaniu się przez nich czynów karalnych	1112
Dział III. Postępowanie rozpoznawcze	1118
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1118
Rozdział 2. Strony i pokrzywdzony	1122
Rozdział 3. Środki tymczasowe i zatrzymanie	1125
Rozdział 4. Postępowanie w pierwszej instancji	1130
Rozdział 5. Postępowanie odwoławcze	1140

Dział IV. Postępowanie wykonawcze	1143
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1143
Rozdział 2. Prawa i obowiązki nieletnich	1150
Rozdział 3. Nadzór nad wykonywaniem orzeczeń	1171
Rozdział 4. Wykonywanie środków wychowawczych	1172
Oddział 1. Przepisy ogólne	1172
Oddział 2. Upomnienie	1173
Oddział 3. Zobowiązanie nieletniego do określonego postępowania	1173
Oddział 4. Nadzór odpowiedzialny rodziców albo opiekuna nieletniego	1176
Oddział 5. Czynności kuratora sądowego oraz nadzór organizacji społecznej, pracodawcy albo osoby godnej zaufania	1177
Oddział 6. Ośrodki kuratorskie	1180
Oddział 7. Skierowanie do organizacji lub instytucji	1183
Oddział 8. Umieszczenie w rodzinie zastępczej zawodowej	1184
Oddział 9. Umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	1184
Oddział 10. Umieszczenie w okręgowym ośrodku wychowawczym	1188
Rozdział 5. Wykonywanie środka leczniczego	1196
Rozdział 6. Wykonywanie środka poprawczego	1204
Rozdział 7. Wykonywanie zobowiązania rodziców albo opiekuna nieletniego	1224
Rozdział 8. Wykonywanie środków tymczasowych	1224
Dział V. Funkcjonowanie okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich	1233
Rozdział 1. Organizacja okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich	1233
Rozdział 2. Zapewnienie bezpieczeństwa w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich	1242
Dział VI. Ochrona danych osobowych	1247
Dział VII. Zmiany w przepisach, przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe	1248
Rozdział 1. Zmiany w przepisach	1248
Rozdział 2. Przepisy przejściowe i dostosowujące	1249
Rozdział 3. Przepisy końcowe	1254
Skorowidz	1255

**ODPOWIEDZIALNOŚĆ PODMIOTÓW ZBIOROWYCH
ZA CZYNY ZABRONIONE POD GROŻBĄ KARY
PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII**

Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	1271
Skorowidz	1287
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii	1291
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1291
Rozdział 2. Podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii	1297
Rozdział 3. Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna	1303
Rozdział 4. Postępowanie z osobami uzależnionymi	1309
Rozdział 4a. Zgłaszanie zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną	1313
Rozdział 5. Prekursory, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne	1314
Rozdział 6. Uprawa maku i konopi	1336
Rozdział 6a. Kary pieniężne	1351
Rozdział 7. Przepisy karne	1353
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe	1362
ZAŁĄCZNIKI.....	1365
Załącznik Nr 1–2. (uchylone)	1365
Skorowidz	1367

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks karny wykonawczy

Kodeks wykroczeń

Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

Kodeks karny skarbowy

Opłaty w sprawach karnych

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich

**Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny
zabronione pod groźbą kary**

Przeciwdziałanie narkomanii

KODEKS KARNY

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny	27
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny	173
Skorowidz	191

Ustawa

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks karny¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138;
zm.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1726, poz. 1855, poz. 2339, poz. 2600; z 2023 r. poz. 289,
poz. 818, poz. 852, poz. 1234, poz. 1834, poz. 1963)

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział I

Zasady odpowiedzialności karnej

Struktura przestępstwa. Warunki odpowiedzialności

Art. 1. § 1. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

§ 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

¹ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje postanowienia:

- 1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawno-karnych (Dz.Urz. UE L 284 z 12.11.2018, str. 22);
 - 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/713 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, zastępującej decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW (Dz.Urz. UE L 123 z 10.05.2019, str. 18);
 - 3) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.Urz. UE L 335 z 17.12.2011, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 18 z 21.01.2012, str. 7).
- Odnośnik nr 1 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z 14 kwietnia 2023 r. (Dz.U. poz. 818) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 maja 2023 r.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Przestępstwa skutkowe z zaniechania

Art. 2. Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny, szczególny obowiązek zapobiegnięcia skutkowi.

Zasada humanitaryzmu

Art. 3. Kary oraz inne środki przewidziane w tym kodeksie stosuje się z uwzględnieniem zasad humanitaryzmu, w szczególności z poszanowaniem godności człowieka.

Zasady stosowania ustawy karnej

Art. 4. § 1. Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy.

§ 2. Jeżeli według nowej ustawy za czyn objęty wyrokiem nie można orzec kary w wysokości kary orzeczonej, wymierzoną karę obniża się do wysokości najsurowszej kary możliwej do orzeczenia na podstawie nowej ustawy.

§ 3. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zagrożony karą pozbawienia wolności, wymierzoną karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu zamienia się na grzywnę albo karę ograniczenia wolności, przyjmując że jeden miesiąc pozbawienia wolności równa się 60 stawkom dziennym grzywny albo 2 miesiącom ograniczenia wolności.

§ 4. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zabroniony pod groźbą kary, skazanie ulega zatarciu z mocy prawa.

Zasada terytorialności

Art. 5. Ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Czas i miejsce popełnienia czynu zabronionego

Art. 6. § 1. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany.

§ 2. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić.

Kwalifikacja przestępstw. Zbrodnia i występki

Art. 7. § 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.

Zasada ustalania strony podmiotowej

Art. 8. Zbrodnię można popełnić tylko umyślnie; występki można popełnić także nieumyślnie, jeżeli ustawa tak stanowi.

Strona podmiotowa czynu. Umyślność i nieumyślność

Art. 9. § 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

§ 3. Sprawca ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu zabronionego, jeżeli następstwo to przewidywał albo mógł przewidzieć.

Zdolność wiekowa odpowiedzialności karnej

Art. 10. § 1. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

§ 2.² Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 1, 3, 4 lub 5, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 2a.³ Nieletni, który po ukończeniu 14 lat, a przed ukończeniem 15 lat, dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 148 § 2 lub 3, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień

² Art. 10 § 2 zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 7 lipca 2022 r. (Dz.U. poz. 2600 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r.

³ Art. 10 § 2a dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 7 lipca 2022 r. (Dz.U. poz. 2600 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r.

rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają oraz za-
chodzi uzasadnione przypuszczenie, że stosowanie środków wychowawczych lub
poprawczych nie jest w stanie zapewnić resocjalizacji nieletniego.

§ 3.⁴ W wypadku określonym w § 2 orzeczona kara nie może przekroczyć
dwóch trzecich górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypie-
sane sprawcy przestępstwo, które nie jest zagrożone karą dożywotniego pozbawie-
nia wolności. W wypadkach określonych w § 2 i 2a sąd może zastosować nadzwyc-
zajne złagodzenie kary.

§ 4. W stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17,
lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki wychowawcze,
lecnicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy
oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym prze-
mawiają.

Jedność czynu. Zbieg przepisów ustawy

Art. 11. § 1. Ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo.

§ 2. Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch albo więcej przepi-
sach ustawy karnej, sąd skazuje za jedno przestępstwo na podstawie wszystkich
zbiegających się przepisów.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 sąd wymierza karę na podstawie przepisu
przewidującego karę najsurowszą, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu innych
środków przewidzianych w ustawie na podstawie wszystkich zbiegających się prze-
pisów.

Czyn ciągły

Art. 12. § 1. Dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu
w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony; jeżeli
przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań
za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.

§ 2. Odpowiada jak za jeden czyn zabroniony wyczerpujący znamiona prze-
stępstwa ten, kto w krótkich odstępach czasu, przy wykorzystaniu tej samej albo
takiej samej sposobności lub w podobny sposób popełnia dwa lub więcej umyśl-
nych wykroczeń przeciwko mieniu, jeżeli łączna wartość mienia uzasadnia odpo-
wiedzialność za przestępstwo.

⁴ Art. 10 § 3 zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. c ustawy z 7 lipca 2022 r. (Dz.U. poz. 2600 ze zm.)
zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r.

Rozdział II

Formy popełnienia przestępstwa

Usiłowanie. Udolność i nieudolność

Art. 13. § 1. Odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, które jednak nie następuje.

§ 2. Usiłowanie zachodzi także wtedy, gdy sprawca nie uświadamia sobie, że dokonanie jest niemożliwe ze względu na brak przedmiotu nadającego się do popełnienia na nim czynu zabronionego lub ze względu na użycie środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego.

Wymiar kary za usiłowanie

Art. 14. § 1. Sąd wymierza karę za usiłowanie w granicach zagrożenia przewidzianego dla danego przestępstwa.

§ 2. W wypadku określonym w art. 13 § 2 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Bezkarność usiłowania. Czynny żal

Art. 15. § 1. Nie podlega karze za usiłowanie, kto dobrowolnie odstąpił od dokonania lub zapobiegł skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

§ 2. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w stosunku do sprawcy, który dobrowolnie starał się zapobiec skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

Przygotowanie. Odpowiedzialność za przygotowanie

Art. 16. § 1. Przygotowanie zachodzi tylko wtedy, gdy sprawca w celu popełnienia czynu zabronionego podejmuje czynności mające stworzyć warunki do przedsięwzięcia czynu zmierzającego bezpośrednio do jego dokonania, w szczególności w tymże celu wchodzi w porozumienie z inną osobą, uzyskuje lub przysposabia środki, zbiera informacje lub sporządza plan działania.

§ 2. Przygotowanie jest karalne tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi.

Bezkarność dobrowolnego odstąpienia od przygotowania

Art. 17. § 1. Nie podlega karze za przygotowanie, kto dobrowolnie od niego odstąpił, w szczególności zniszczył przygotowane środki lub zapobiegł skorzystaniu z nich w przyszłości; w razie wejścia w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia czynu zabronionego, nie podlega karze ten, kto nadto podjął istotne starania zmierzające do zapobieżenia dokonaniu.

§ 2. Nie podlega karze za przygotowanie osoba, do której stosuje się art. 15 § 1.

Rozdział VIII

Środki związane z poddaniem sprawcy próbie

Warunkowe umorzenie postępowania. Przesłanki stosowania

Art. 66. § 1. Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

§ 2. Warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.

Okres próby, dozór i obowiązki próby

Art. 67. § 1. Warunkowe umorzenie następuje na okres próby, który wynosi od roku do 3 lat i biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 2. Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd może w okresie próby oddać sprawcę pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym.

§ 3. Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, albo zamiast tych obowiązków orzeka nawiązkę; sąd może nałożyć na sprawcę obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 1–3, 5–6b, 7a lub 7b, a ponadto orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 lub zakaz prowadzenia pojazdów, wymieniony w art. 39 pkt 3, do lat 2. Przepisy art. 72 § 1a i 1b stosuje się odpowiednio.

§ 4. Przepis art. 74 stosuje się odpowiednio.

Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego

Art. 68. § 1. Sąd podejmuje postępowanie karne, jeżeli sprawca w okresie próby popełnił przestępstwo umyślne, za które został prawomocnie skazany.

§ 2. Sąd może podjąć postępowanie karne, jeżeli sprawca w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności gdy popełnił inne niż określone w § 1 przestępstwo, jeżeli uchyła się od dozoru, wykonania nałożonego obowiązku lub orzeczonego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przypadku albo nie wykonuje zawartej z pokrzywdzonym ugody.

§ 2a. Sąd podejmuje postępowanie karne, jeżeli okoliczności, o których mowa w § 2, zaistnieją po udzieleniu sprawcy pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego, chyba że przemawiają przeciwko temu szczególne względy.

§ 3. Sąd może podjąć postępowanie karne, jeżeli sprawca po wydaniu orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania, lecz przed jego uprawomocnieniem

się, rażąco narusza porządek prawny, a w szczególności gdy w tym czasie popełnił przestępstwo.

§ 4. Warunkowo umorzonego postępowania nie można podjąć później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby.

Warunkowe zawieszenie wykonania kary. Podstawy stosowania

Art. 69. § 1. Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

§ 2. Zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa.

§ 3. (*uchylony*)

§ 4. Wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim oraz sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

Okres próby przy zawieszeniu wykonania kary

Art. 70. § 1. Zawieszenie wykonania kary następuje na okres próby, który wynosi od roku do 3 lat i biegnie od uprawomocnienia się wyroku.

§ 2. W wypadku zawieszenia wykonania kary wobec sprawcy młodocianego oraz sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, okres próby wynosi od 2 do 5 lat.

Grzywna związana z zawieszeniem wykonania kary

Art. 71. § 1. Zawieszając wykonanie kary, sąd może orzec grzywnę, jeżeli jej wymierzenie obok kary pozbawienia wolności na innej podstawie nie jest możliwe.

§ 2. W razie zarządzenia wykonania kary grzywna orzeczona na podstawie § 1 nie podlega wykonaniu; kara pozbawienia wolności ulega skróceniu o okres odpowiadający połowie liczby uiszczonych stawek dziennych grzywny z zaokrągleniem w górę do pełnego dnia.

Obowiązki okresu próby

Art. 72. § 1. Zawieszając wykonanie kary, sąd zobowiązuje, a jeżeli orzeka środek karny, może zobowiązać skazanego do:

- 1) informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby,
- 2) przeproszenia pokrzywdzonego,
- 3) wykonywania ciężącego na nim obowiązku łóżenia na utrzymanie innej osoby,
- 4) wykonywania pracy zarobkowej, do nauki lub przygotowania się do zawodu,

Zbiór obejmuje zmiany opublikowane do dnia 20 października 2023 r., w tym m.in.:

Kodeks karny:

- ustawa z 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. poz. 1234)
- ustawa z 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry (Dz.U. poz. 1963)
- ustawa z 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1834)

Kodeks postępowania karnego:

- ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1860)
- ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606)

Kodeks karny wykonawczy:

- ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606)

Kodeks wykroczeń:

- ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 535)

Kodeks karny skarbowy:

- ustawa z 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 818)

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich:

- ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1860)

Wykaz wszystkich zmian zamieszczono przed spisem treści.

9 788383 582566 W 67 P 01

ISBN 978-83-8358-256-6

9 788383 582566

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 89 ZŁ (W TYM 5% VAT)